

14 października 2024 r. - 160 rocznica urodzin Stefana Żeromskiego

Na rocznicowej prezentacji udostępniamy Państwu kopię cyfrową aktu urodzenia tego Wielkiego Polaka pochodzącą z przechowywanych w zasobie Archiwum Państwowego w Kielcach Akt stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Strawczynie

Stefan Żeromski, ps. Maurycy Zych, Józef Katerla i Stefan Iksmoreż, pisarz, publicysta i dramaturg. Urodził się 14 października 1864 r. w Strawczynie koło Kielc. Po ukończeniu szkoły początkowej, w 1874 r. rozpoczął naukę w Męskim Gimnazjum Rządowym w Kielcach. Z tego okresu pochodzą jego pierwsze próby literackie. W 1886 r. rozpoczął studia w Instytucie Weterynarii w Warszawie, lecz z powodów finansowych w 1889 r. porzucił studia i zaczął pracować jako guwerner w domach ziemiańskich na Kielecczyźnie, Mazowszu, Podlasiu oraz w Nałęczowie. Tam też poznał swoją przyszłą żonę, Oktawię. W 1892 r. Stefan Żeromski zaczął pracować jako zastępca bibliotekarza w Muzeum Narodowym Polskim w Raperswilu. W latach 1895 i 1898 ukazały się jego pierwsze zbiory opowiadań. Po powrocie do kraju, w 1897 r., pracował jako pomocnik bibliotekarza w Bibliotece Ordynacji Zamojskiej w Warszawie. W 1897 r. ukazały się Syzyfowe prace, w 1899 r. Ludzie bezdomni, a w 1904 r. Popioły. Po wybuchu I wojny światowej uczestniczył w pracach Naczelnego Komitetu Zakopiańskiego i był prezydentem Rzeczypospolitej Zakopiańskiej. Po 1918 r. zamieszkał w Warszawie, gdzie brał znaczący udział w życiu literackim. Brał również udział w akcji plebiscytowej w regionie Powiśla, celem przyłączenia tych terenów do Polski. W 1922 r. ukazała się powieść Wiatr od morza, a w 1924 r. Przedwiośnie. Żeromski był inicjatorem powstania projektu Akademii Literatury, Straży Piśmiennictwa Polskiego, a w 1925 r. został założycielem i pierwszym prezesem polskiego oddziału PEN Clubu. Zmarł 20 listopada 1925 r. Został pochowany na cmentarzu ewangelicko-reformowanym w Warszawie.